

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24.—
pol leta 12.—
četrt leta 6.—
na mesec 2.—

v upravnistvu prejemani:

celo leto K 22.—
pol leta 11.—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljove ulice št. 5. (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 30.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25.—
pol leta 13.—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30.—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Napad ali kritika.

Na Slovenskem imamo še jako čudne, da ne rečem primitivne politike. Mislijo, da nikdo ne sme kritizirati njihovega početja. Hvalo peti si dajo, grajo izreči — bog ne daj!

Mi smo pa drugega mnenja. Kdor javno deluje, komur je izročena skrb za javni blagor, ta se ne sme bati javne kritike. Nasprotno, še več bi mu morala biti.

Poslanec dr. Krek piše v zadnji „Zori“ o slovenskem vseučilišču. Tretji in zadnji odstavek pravi:

»Od politika pričakuje kdo morda tudi pojnasil o delu naših poslancev v tem oziru. O tem pa ne maram pisati, že za to ne, da bi se ne videlo, kot bi hotel braniti naše poslanke proti napadom, ki so se čuli na ljubljanskem manifestacijskem shodu. Mirno jih zavračam. Narodna zveza ima, hvala Bogu, toliko zaupanja med našim ljudstvom, da ga tak napad ne omaje. Komur nekatere osebe v nji niso všeč, mu ne morem pomagati. Kdor hoče resno, da se kmalu vresničijo naše želje glede na slovensko vseučilišče, si mora biti svest, da je za to prvi predpogoj edinstvo vseh sedanjih južnoslovenskih poslancev. Če hoče prej dočakati, da bodo vsi njemu všeč, slobodno mu! Uspešnega dela za vseučilišče pa s tem gotovo ne podpira.«

Tako dr. Krek. Mimogrede povedano, od dr. Kreka sem pričakoval vse kaj drugega.

Kar se pa napadov tiče, konstatiram naslednje.

3. grudnia 1. l. je govoril na shodu dunajskih jugoslovenskih vseučilišnikov v imenu »Narodne zveze« dr. Korošec. Povedal je, da se »N. Z.« strinja z dijaštvom v vseh vprašanjih glede slovenskega vseučilišča. To stališče se je tudi natančno preciziralo v resolucijah. Razven tega pa nas je zagotovil, da »N. Z.« že pri proračunskem provizoriju pokaže, da se ne da več bagatelizirati, marveč da moravla ugoditi njenim zahtevam. Tudi da hoče »N. Z.« strog junktim med laško in slovensko univerzo.

Dobesedni njegov govor je prinesel »Slovenec«, če se ne motim, dne 5. decembra.

Na shodu je bil navzoč tudi dr. Krek in se je menda tudi strinjal z besedami dr. Korošca. Vsi oporekali jim ni, niti jih popravljali.

Sledila je v parlamentu razprava o proračunskem provizoriju. V debati je poslanec Fon ponižno omenil, da Slovenci še nimamo vseučilišča.

šča in da bi ga radi dobili. To je bilo vse!

Pri glasovanju so šli jugoslovenski poslanci z vlado.

10. prosinca, na znanem manifestacijskem shodu v Ljubljani, se je konstatiralo, da poslanci niso izpolnili, kar so obljubili.

To je pri dr. Kreku napad.

Vprašamo, kako pa je »Narodna zveza« že pri provizoriju pokazala, da ne da več s seboj pometati? Kje je bil kakšen junktim med vladno predlogo o italijanskem vseučilišču in slovenskem?

Radovedni smo, kako bo dr. Krek to razvozlat. O osebah, ki baje niso komu všeč, pa naj molči. Oseba gor, oseba dol! Od slovenskega poslanca zahtevamo dejanj, pa naj bo Peter ali Pavel. Dejanja so nam merodajna za presojo posameznih poslanskih oseb.

Če se hoče dr. Krek takih napadov obvarovati in jih uspešno zavračati, naj posluša naš nasvet. Slednje sredo bo gotovo učinkovalo.

Slovenski poslanci naj napno vse sile, da dobimo v najkrajšem času slovensko univerzo v Ljubljano.

Naenkrat to seveda ne pojde. Prvo je, da nas rešijo Dunaja in Gradca. Zato naj gledajo, da se izpopolnijo stolice v Pragi in Zagrebu, da bomo mogli tam dokončati svoje studije, ne da bi nam bilo treba skušati buršeske batine in nemiško negotoljubnost.

Punktum secundum: slovenska pravna fakulteta v Ljubljani in skrb za docente.

Na zadnje popolno vseučilišče.

Torej vsaj nekaj naj enkrat izvojujejo. S samimi zatrevanji nam ni še čisto nič pomagano. Če bodo dr. Krek in tovariši uvaževali naš nasvet, potem se jim ni treba bati naše kritike. Če pa ne, pa naj sebi pripišejo krivdo za neugodno kritiko.

Kritik.

Katastrofa na Zgornji Pivki.

Iz Zagorja, 4. marca.

Povodenj, suša, povodenj, zopet suša in zdaj zopet katastrofa, ki dovrši vse to uničevalno delo — to je prvi nas v zadnjih letih na dnevnem redu. Po vseh nesrečah in uimih v zadnjih letih nas je lani suša stransko prizadela in kakšna zima je bila dosedaj, smo bili uverjeni, da nam tudi boljše ne pričakovati. Zima je bila suha — brez snega. Kar

naenkrat je začelo 25. februarja snežiti in kmalu je bilo snega 40 cm visoko. Dne 1. suša je pritisnil jug in je začelo deževati; sneg je začel kopneti, a po noči od 2. na 3. suša pridruvala je voda s sneženimi masami v dolino. Snežene mase so zapirale vodi pot in vsled tega je voda pa že tako naredila z njivami, travniki in slednjic v hišah, da ni mogoče popisati. Najbolj so prizadete vasi Zagorje, Bači in Koritnice. Vse se je začelo po noči in vsled tega je vse ljudi presenilo. Iz koriških žlebov so pridrveli plazovi in drveli naravnost proti vasi Koritnice; tu si pač ni izbirala ta nesnažna masa poti, kajti drvela je v hiše in bodisi skozi okna ali strehe; tudi je odnesla en vogal neke hiše. Od tu se je valila masa proti Baču. Tu so bila prva žrtve tramovi, katere je raznesla po vsej dolini, a masa si je zopet našla pot v hiše, kleti in hleve, kjer je uničila zelje, repo, krompir in obleko. Marsikatero človeško življenje je bilo v nevarnosti in le z največjim naporom so se ljudje reševali. Tako so moški gazili vodo v hišah do vrat in reševali žene in otroke. Uboga živina je bila zadnja in je mukala; le k sreči so zamogli rešiti skoraj vso; utonilo je le nekaj prašičev in kakih 100 kokoši. Sreča v tej grozni nesreči je bila, da so odneseni tramovi, še o pravem času vodi pot za ježir, tako, da se je razdelila in iskala še drugo pot; ako se bi vsa valila skozi vas, bi marsikatera žrtev padla. Nič ne bi pomagalo tudi križe od oken razdirati in strope luknjati, kakor so storili, da so se rešili. V neki hiši je plaz udril vrata in nanesel snega do stropa visoko, in v njem je bila zakopana vsa oprava dokler je niso sosedje izkopali. Ne dosti boljše je bilo v Zagorju. Tu leži ob vznožju hrbta, iz katerega je čez 30 plazov gnalo vodo in sneg naravnost proti vasi. Ker je ležalo snega 40 cm visoko, je tega odnašala voda v dolino in ker je bila deroča, odnesla je kar zidove in ograje in v zemljo naredila struge po meter globoko. Vse kameenje, sneg, zemljo in ledene ploče gnali so plazovi naravnost v vas. Edini odtok, ki vede skozi vas, je bil seveda takoj popolnoma zaprt in voda se je razlila po vasi. Naravnost žalostno je bilo slišati zjutraj ob 5. uri, kako so ljudje na pomoč kričali, kajti voda je stala na meter visoko. Na ramenih so presenečeni moški reševali ženske; vsak se je rešil kamor je mogel. Živina je mukala, ker je stala do vampa v vodi in prosila, da so se je ljudje usmili. Videli si zjutraj starčka in njegovo ženo čepeti na po-

stelji, ker se nista mogla obleči, ker jim je voda odnesla obleko. Dostim je voda kar omare prekučnila in vso obleko odnesla. A žalibože, kako je pa voda opustošila polja in njive! Ograde so grozno porušene; zemlja iz njiv vsa odnesena, a mesto nje je dobil posestnik na stotine metrov kamena. Neverjeno za onega, ki ne vidi in se ne prepriča na licu mesta. V Zagorju se je srkalo z brzgalno vodo iz hiš, sploh je pa k sreči voda kmalu otekla. Vsa zahvala gre gospodom orožnikom, ki so se pri tej katastrofi trudili po vsej svoji moči. Škoda znaša cenena po orožnikih 18.000 K, a poljska škoda tu ni všeta, ta znaša pa tudi nekaj tisočev. Pomoč mora priti, kajti predlanskem povodenj, lani suša, a zdaj še ta nesreča, ki je vzela ljudem še to malo živčja, kar so ga imeli to mora uničiti našega sicer tako marljivega Pivčana, ki se bori za svoje življenje z velikim trudom.

Ptujski dogodki pred sodiščem.

(Konec.)

Priča Jakob Morre, redar iz Beljaka, tudi potrdi, da je nek »civilist« odtrgal znak obtožencu, kateri se je na pretege branil proti policajem.

Priča Miha Brenčič, posestnik v Gerneih potrdi obtožencevo izpovedbo.

Priča Miha Pak, sodni sluga iz Ptujja, izpove, da so obtožence držali 4 policaji, med tem ko ga je več ko 30 palic bilo. Stražniki bi bili prav lahko hranili obtožence in iztrgali iz množice. Obtoženec se ni čisto nič upiral stražnikom. Tudi priča Jakob Vrtinjak potrdi, da je množica tolkla po obtožencu; še on sam jih je pri tem dobil po glavi.

Priča Franc Müllerer, ki vozi pošto, je videl, kako so stražniki raztrgali obtožencu obleko in kako ga je fakinaža s palicami bila. Da bi bil obtoženec suval stražnike z rokami, ni videl. Priča Jakob Lesjak je slišal vpiti: »Hauts ihn nieder, den windischen Hund!« Prečitajo se še izpovedbe prič dr. Jurtele, Wagnerja, ki je tudi slišal, da se je vpilo, da ima obtoženec revolverje (ki pa se notabene niso našli pri njem), ter celjskih redarjev Kalischniga in Zintauerja, ki pravita, da je obtoženec kar divjal.

Državni pravdnik predlaga obsodbo. Zagovornik dr. Rosina nagla-

ša v daljšem zagovoru nesoglasje med izpovedbami obremenitnih prič. Obtoženec se obsodi v težko ječo 3 tednov, poostreno s postom vsak teden.

Jožef Muršec, gostilničar in hišni posestnik v Ptujju, je obtožen, da je dne 13. septembra 1908 v Ptujju 1. več ljudi nagovarjal, da bi se zoperstavili proti redarjem, ki so opravljali svojo službo, in 2. da pri tej rabuki ni ubogal stražnika Henrika Moserja, ko je ta zapovedal množici, da se razide.

Navedenega dne je imela pomnožena mestna straža nalogo, slovenske udeležnike skupščine »Družbe sv. Cirila in Metoda« po stranskih potih spremljevati do »Narodnega doma«, da bi v glavnih ulicah ne prišlo do spopada. Zato so bile nekatere ulice blizu kolodvora zaprte in so se od kolodvora prihajajoče množice pozvale, naj gredo po stranskih ulicah naprej. Obtožba trdi, da je bil Muršec ob prihodu skoro vsakega vlakla na kolodvoru in da je potem korakal v mesto, kjer je pozval množico, da se naj upre stražnemu povelju. Ker te ni hotel odstraniti, ampak je na vsak način hotel prodreti kordon, ga je stražnik aretoval.

Priča Albert Oberlugauer, mestni stražnik v Celovcu, pravi, da je Muršec že pred prvim vlakom po mestu »demonstriral« in da je z vzdignjeno palico (Muršec je hrom in brez palice ne more hoditi!) pozival ljudi, naj proderejo kordon. Kaj je pri tem govoril, ne more natanko povedati, ker ne razume slovenski. Razume pač par besedi, razum tega pa je M. tuintam baje tudi nemški govoril. Tudi priča Henrik Moser, mestni stražnik v Celovcu, ne zna slovenski in pravi, da je Muršec samo slovenski govoril z ljudmi. Obe priči trdita, da je šel Muršec na čelu množice. Priči Babič, pot. uradnik v Ptujju in Franc Antolič, pot. iz Spuhlje, pa pravita, da je šel Muršec za množico, da je bil miren, da ni vzdignil palice in da se je samo izrazil: »Zakaj ne bi danes smel v mesto, ki sem davkoplačevalec in občan?« Antolič tudi pravi, da so njega na istem mestu spustili skozi kordon naprej v mesto.

Državni pravdnik zahteva v smislu obtožbe obsodbo. Zagovornik dr. R. naglaša v svojem zagovoru, da je dokazano, da obtoženec ni nič storil, s čimer bi ljudi pozival k upor in da se stražnika Oberlugauer in Moser motita, ker nista zmožna slovenske. To je tudi vzrok, da obtoženec

LISTEK.

V študentovskih ulicah.

Ljubljanska povest.

(Dalje.)

XIII.

Ljubljansko občinstvo se je za predstavo živih podob tako zanimalo, da so bile vse vstopnice že dober teden poprej razprodane. Zlasti se je zanimalo ženstvo, seveda ne toliko za žive podobe same, kakor za sodelujoče osebe.

Že več ur pred predstavo so se začele zbirati v garderobi sodelujoče dame, da se oblečejo, počesejo in naminkajo, kar je pri vsaki trajalo jako dolgo, saj je hotela biti vsaka kar mogoče lepa in je vsaka gojila željo, da bi po možnosti prekosila vse svoje tekmovalke. Med smehom in vsakorvrstnimi šalami, med prepri s frizerkami, za šminkanje najetimi igralkami in šiviljami so se druga drugo kritično motrile in delale opazke časih precej zlobnega pa tudi frivolnega značaja. Šum in krahot nista nikdar utihnila; čim so dame odložile svoja krila, so popolnoma pozabile na svojo običajno previdnost in rezerviranost

in slabi ton njih pogovorov jih je polagoma tako razgrel, da so si tudi dovoljevale jako riskirane šale.

Cakajoč, da pride nanjo vrsta, je Helena skromno sedela v kotu in nekoliko plaho opazovala skoro razuzdano početje zbranih dam. Bila je črno oblečena in do vratu zapeta, kar je stvarjalo čuden kontrast med njo in med drugimi napol golimi damami.

»Kakor kaka boginja kreposti med bahantijami izgleda,« je porogljivo rekla grofica Lichtenbergova svoji sosedki kažoč na Heleno, »če nima morda kake telesne hibe, ki jo je doslej znala spretno skrivati.«

Naposled je prišla na vrsto tudi Helena. Ko se je slekla in stala v srjaci pred zbrano žensko družbo, ki jo je zlohotno in zavistno motrila, jo je bilo tako sram, da je naglo prekrizala roki nad prsimi, kar je vzbudilo šumen smeh. Helena je zardela in ni vedela, kam bi gledala.

»Nisem mislila, da ste tako sramežljivi,« se je porogljivo oglasila grofica Lioi in trd pogled je sadul Heleno. »Nasprotno, mislila sem, da ste prav koketna.«

Te besede so Heleno hudo razžalile. Najraje bi bila pobrala svojo obleko in zbežala; ostala je le, ker se je spomnila baronu Leonu dane besede.

»Milostna grofica« . . . je rekla hoteč ugovarjati grofici Lioi, a bila je tako iz sebe, da ni mogla govoriti. »Že vem, že vem,« jo je zavrnila grofica Lioi. »Poznam to pesem. Le oblecite se hitro, ker čas beži.«

Medtem, ko je šivilja oblačila Heleno in jo je frizerka česljala, so ostale dame zopet med seboj zabavale, posamične, ki so bile že popolnoma opravljene, pa so tudi odšle iz garderobe in se na odru pogovarjale s sodelujočimi gospodi. Med njimi je bila tudi grofica Lioi, ki je vso svojo pozornost posvečevala baronu Leonu. Kar ločiti se ni mogla od njega in njeni pogledi so izdajali, kako hrepeni po njegovi ljubezni in kako žejna je njegovih poljubov. Vsa razsodnost jo je bila zapustila, vsa družba je zapazila, kako vabi Leona in ga skuša razgreti in vsa družba razen Spinettija se je čudila, da je ostal Leon tako hladen in nepristopen.

V svojem hrepenenju, doseči vsaj malo smago, je grofica Lioi končno segla po jako banalnem sredstvu. Pučila je pasti svojo pahljačo, ki jo je baron Pass hitro pobral in ji jo vrnil.

»Hvala, ljubi Leon,« je rekla grofica in kakor bi mu hotela ponuditi svoje ustne, da jih poljubi, je stopila predenj. »Kako plačilo zahtevate za svojo galantnost?«

»Da me povabite o priliki zopet na črno kavo,« je mirno odgovoril Leon in se delal, kakor bi ne bil zapazil izzivajočega vedenja grofice Lioi. »Vaša kava je namreč res iz vrstna.«

Grofica Lioi je odstopila dva koraka. Vse v njej je vzkipelo, a premagala se je in le sikajoče vzkliknila: »Ne bom pozabila tega sporočiti svoji kuharici.«

Z ošabnim pozdravom je zapustila Leona in se vrnila v garderobo, katere ni več zapustila, dokler ni prišla nanjo vrsta nastopiti na odru. Predstava se je začela. Podoba se je vrstila za podobo še v dosti kratkih presledkih. Iz gledališča se je slišalo aplavdiranje notri za kulise in v odprte garderobe, a grofici Lioi se je dozdevalo, da med občinstvom ni pravega navdušenja. To ji je ugajalo, kajti sklepala je iz tega, da bo imela večji uspeh kot vse druge dame.

»Ko bomo mi na odru,« je rekla grofici Lichtenbergovi, bodo ljudje kar noreli navdušenja.«

Grofica Lioi si je za svoj nastop izbrala nekaj posebnega. Aranžirala je podobo, predstavljajočo poroko v časih največje razuzdanosti na malih dvorih. Na podobi sami ni bilo prav nič posebnega, a grofica Lioi si jo je izbrala, ker so bile v tistih časih

ženske obleke posebno pikantne. V lepoto svojega telesa je hotela grofica omamiti občinstvo, lepoto svojega telesa je hotela pokazati zbrani Ljubljani, moškim v naslado in ženskam v zavist in zato si je izbrala tako podobo.

Ko je bila skupina na odru postavljena, so jo prišli pogledat najprej pri drugih podobah sodelujoči gospodje in dame, zadnja med njimi Helena. Stala je zopet na strani in gledala mimo drugih na Leona, ki se je mudil na koncu odra. Naenkrat je zaslišala v svoji bližini šepetanje. Mlada dama je rekla svoji prijateljici: »Poglej vendar Lioi . . . Ta kostum — naravnost škandalozno pikanten . . . No, ta Attems mora biti pravi voliček, da kaj takega trpi.«

Helena je hotela stopiti bližje, da bi videla grofico, a bilo je že prepozno. Režiser je zahteval, da gledalci zapuste oder. Z drugimi vred se je Helena stisnila za kulise in zavesa se je dvignila.

Poroko na dvoru predstavljajoča živa podoba je bila slikovita in pestrobodna. Okrog neveste, ki jo je predstavljala grofica Lioi, so bili razvrščene dame in gospodje — toda vsi so nekako izginili. Občinstvo je videlo samo grofico Lioi, globoko dekoltirano, z visoko privzdignjenim

ni razumel poziva, da se mora odstraniti.

Senat sklene še enkrat zaslišati priči Oberlugaerja in Moserja, ki pa izpoveda ravno tako obteževalno za Muršeca, kakor poprej.

Predsednik dr. Fraidl razglasi razsodbo, pa kateri se Muršec obsodi na 10 dni zapora, poostrenega z enim postom.

Jugoslovani pri baronu Bienenrthu.

Dunaj, 4. marca. Ministrski predsednik je danes konferiral z zastopniki jugoslovanskih poslancev dr. Plojem in dr. Šusteršičem. Poslanca sta vzela na znanje informacije ministrskega predsednika glede predvelikonočnega državnoborskega zasedanja ter izjavila, da bosta o dobljenih informacijah poročala svojemu klubu. Dr. Ploj in dr. Šusteršič nista hotela napram vladi prevzeti nobenih obveznosti posnemajoč v tem oziru druge slovenske stranke. Pač pa sta barona Bienenrtha opozorila na to, da smatrajo Jugoslovani sprejem grofa Stürgkha in dr. Hohenburgerja v kabinet kot nameravano demonstracijo vlade proti Slovence in da vsled tega morajo izvajati konsekvence, to je zavzemati napram vladi ostro opozicijsko stališče.

„Slovenska enota“.

Dunaj, 4. marca. V današnji seji akcijskega odbora »Slovenske enote« se je sklenilo, postaviti svojega kandidata za mesto državnoborskega predsednika. Ker se glede osebe tega kandidata stranke se niso mogle zediniti, se je rešitev tega vprašanja odložila do prihodnjega tedna. Govori se, da bodo Jugoslovani predlagali, naj se poslanec dr. Ploj nominira za predsedniškega kandidata »Slovenske enote«. Poslanec Klobač je obvestil odbor, da bodo češko radikalni poslanci v prvi seji poslanske zbornice vložili nujni predlog o uporabi agentov provokatorjev pri državni policiji. Akcijski odbor je to obvestilo vzel na znanje. O taktičnem postopanju »Slovenske enote« se definitivno še ni sklepalo. Odločitev v tej stvari bo padla v prihodnji seji, ki se skliče prihodnji terek.

Kdo bo predsednik?

Dunaj, 4. marca. Predsedstvo krščansko socialne zveze je v svoji današnji seji na predlog dr. Ebenhoeha soglasno sklenilo kandidaturu dr. Pattajja. Ker bodo socialni demokratje tudi postavili svojega kandidata za predsedniško mesto v osebi Pernerstorferja, je toliko kakor gotovo, da bo izvoljen za predsednika dr. Pattaj, ker bodo zanj glasovali krščanski socialci, nemške svobodnemislne stranke in Poljaki.

Dunaj, 4. marca. Vodstvo predsedstvenih poslov v poslanski zbornici je danes prevzel podpredsednik Josip Pogačnik.

Razpustitev državnega zbora?

Dunaj, 4. marca. Korespondenca »Centrum« javlja: Domnevaje, da se barona Bienenrtha z obstrukcijo lahko prisili, da odstopi, je popolnoma krivo, zakaj baron Bienenrth je dobil od cesarja pooblastilo, da spravi rekrutno predlogo pod streho ali s pomočjo parlamenta ali pa potom § 14. Ako bi opozicija z

krilom, v širokih rokavih, da so se videle gole roke. Nekaj časa je občinstvo molče strelmo v podobno, potem so eni začeli navdušeno ploskati, drugi pa so stikali glave in šušljali med seboj ter se naposled celo glasno smejali. Grčica Lici je bila v zmagoviti moči svoje lepote tako globoko prepričana, da ni slutila, kako različnega mnenja je bilo občinstvo in ni čutila, da je dosegla jako dvomljiv uspeh, tudi tedaj ne, ko je čula iz občinstva rahlo, boječe sikanje.

V zadnji podobi je nastopila Helena. Obležena je bila v belo obleko, preprosto grško tuniko držoč na rami velik vrč, dočim je baron Leon predstavljaval grškega mladeniča, ki ji ponuja cvet. Kakor utelesena dekliška spodobnost je izgledala Helena z ljubkim nasmevom na ustnih a ko je dvignila pogled in s svojimi velikimi plahimi očmi pogledala po občinstvu, tedaj je vse udarilo v ploskanje in nastalo je tako navdušenje, da se je morala zavesa številnokrat dvigniti. „To je uspeh — to je uspeh — kaj takega še nisem doživel“ se je veselil stari igralec, ki je vodil vso priredbo „no, pa saj sta tudi baron Prass in ta gospodična tak par, da bi ga lahko pesniki opevali.“

Grofica Lici je prevzela tako zavist, da je ni mogla prikriti in je pred Spinettijem tudi ni hotela tajiti.

„Uspeh, da,“ je rekla, a jaz ji ga zagrenim, da bo pomnila.“

(Dalje prihodnjt.)

obstrukcijo preprečila sprejem rekrutne predloge, ne bo s tem povzročila padea Bienenrthovega kabineta, marveč razpust državnega zbora.

Evropska konferenca.

Berolin, 4. marca. Dopisnik lista »Morgenpost« javlja: Srbija se hoče na vsak način izogniti, da bi se z Avstro - Ogrsko morala direktno sporazumeti, ker se nahaja napram, svojemu mogočnemu nasprotniku v inferiornem položaju. Zato Srbija izrečno zahteva, naj se njena stvar predloži mednarodni evropski konferenci.

London, 4. marca. »Times« javljajo iz Petrograda, da je ruska vlada naprosila Nemčijo, naj vpliva na Avstro - Ogrsko, da se izreče za pripravljenost udeležiti se mednarodne evropske konference.

Vojna izbruhne 9. marca?

Sarajevo, 4. marca. Mirno razpoloženje, ki je zadnje dni zavladalo, se je včeraj spremenilo v silno razburjenje. Razširila se je namreč vest, da namerava Srbija 9. marca prižeti vojno. Ta dan baje prekoračijo srbske ustaške čete iz Makedonije bosansko mejo, kar bo znak za pričetek splošne vstaje v Bosni in Hercegovini.

Vojne priprave v Srbiji.

Sofija, 4. marca. Iz Niša je zadnje dni odšla ena cela divizija na bosansko mejo. Proti Belgradu sta bila poslana ena artilerijska brigada in en konjeniški polk. Iz Negotina in Zaječarja je odšlo več batalionov proti Semendriji.

Belgrad, 4. marca. Vlada je vsled sklepa ministrskega sveta prepovedala izvoz moke, pšenice, koruze, rži, ječmena, ovsa in krme.

London, 4. marca. »Daily Mail« poroča, da je kralj Peter v včerajšnjem ministrskem svetu izjavil, da je pripravljen iti v vojno in umreti kakor kralj Lazar na Kosovem polju. Vojni minister general Živković je pri tej priliki izjavil, da je srbska armada v položaju uspešno klubovati 6 mesecev napadom avstro - ogrske vojske.

Zopetni spopad na meji.

Sarajevo, 4. marca. Iz Zvonika javljajo, da so včeraj zjutraj srbski vstahi, preoblečeni kot kmetje, pri Glavičicah ob Drini streljali na oddele avstro - ogrskih štrafunov. Ranjen ni bil nihče. Oddelek je takisto streljal preko meje, vendar pa radi vladajoče teme ni bilo moči dognati, ako je bil na srbski strani kdo ustreljen ali ranjen.

Sarajevo 4. marca. Iz Srebrnice javljajo: V zadnjem času se ponavljajo napadi srbskih čet na avstrijske patrulje. Pri včerajšnjem napadu je bil ustreljen orožniški postajevođa Kovačević. Napadalcu so bili soditi po obleki člani onih srbskih čet, ki se v zadnjem času vedno češče pojavljajo na meji. Avstrijska patrulja je bila napadena iz zasede. Ko je dobila orožniška patrulja pomoč, so orožniki jeli streljati na srbsko stran, vendar pa niso nikogar zadeli. V Srebrnici je radi tega dogodka nastalo silno vznemirjenje in splošno se sodi, da izbruhne vojna v najkrajšem času.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. marca.

— **Prizivna komisija za osebno dohodarino.** V včerajšnji seji te komisije je dr. Tavčar, v dogovoru z drugimi slovenskimi člani nasvetoval: Komisija skleni: a) oba deželna je zika sta razpravna jezika te komisije; b) o prizivih ceniztov slovenske narodnosti je poročati slovensko, o prizivih ceniztov nemške narodnosti pa nemško; c) v tistem smislu je sestavljati tudi sejne zapisnike. Ta predlog se je sprejel.

— **Shod narodno napredne stranke** bode v nedeljo, 7. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni g. Lavo-slava Bučarja v Kostanjevici. Govorila bodeta dež. poslanec dr. Ivan Oražen in dr. Gregor Žerjav. — Isti dan bo shod tudi v Škofji Loki, kateri se je moral zadnjič preložiti. Na tem shodu govori dež. poslanca Ciril Pirc in dr. Karel Triller.

— **Shoda v Krškem** prihodnje nedelje ne bo. Prostor, katerega je bil najprej g. Gregorič obljubil, potem pa g. Žener, se je nato vsled neznanen nam intrige zopet odpovedal, tako da ga v zadnjem hipu ni bilo več mogoče dobiti, in politični javnosti pravočasno naznaniti novega prostora. Nič ne de. Shod je namenjen celemu sodnemu okraju in prav gotovo ga bomo v kratkem imeli!

— **»Kranjska ranilnica«** je objavila v Sakserjevem »Glasu Naroda« (!), »listu slovenskih delavcev v Ameriki« velik inserat, da bi z njim ujela amerikanske Slovence in jih pridobila, naj bi pri njej nalagali svoje z žulji pridobljene prihranke. Inserat je zanimiv tudi po svoji vsebini. Izšel je v številki »Glasa Naroda« z dne 15. februarja 1909. Lahko bi torej kranjska šparkasa v inseratu povedala svoje dejansko stanje vlog koncem 1. 1908. Toda — ne. V inseratu je čitati: »Hranilni vlog je bilo koncem 1. 1907. blizu 68 milijonov kron.« Bilo, da, bilo jih je — a ni jih več. Koncem 1. 1908. jih je bilo samo še 48 milijonov, torej okroglo 20 milijonov manj. Zakaj pa »Kranjska hranilnica« to prikriva? Zakaj pa se 15. februarja 1. 1909. sklicuje na dejansko stanje iz leta 1907. in ne pove sedanjega dejanskega stanja? Odgovorite, nemčurji, zakaj tako?

— **Umetno množenje nemških dijakov.** Od popolnoma zanesljive strani se nam piše: Pred kratkim sem dobil slučajno v roko pismo, katero je pisal neki petošolec ljubljanske nemške gimnazije nekemu visokošolcu v Inomostu. Piše med drugim: »... Du wunderst Dich, wie so ich nach Lailbach verschlagen worden bin. Ja, auch ich hätte nie gedacht, dass ich so weit (!) von meiner Heimat werde die Mittelschule zu absolvieren haben. Ich wurde nämlich — nebst vielen anderen, von dem Volksrate der Südmärk dringend (!) eingeladen, meine Studien in L. fortzusetzen.« Jasen dokaz, da se je začelo tudi v Ljubljani, kakor že dolgo v Celju — skrbeti za importacijo nemškega gimn. materiala od Bog ve od kod. Bodi pri ti priliki še nekaj omenjeno. V Inomostu je v neki državni (!) službi Slovenec, katerega je predstojnik prisilil (!), ko je izvedel, da je dotičnik Slovenec, podati pismeno izjavo, da bo zanaprej čutil (!) in mislil (!) nemško.

— **Nemška prepoved na Primorskem.** V »Grazzer Tagblattu« z dne 4. marca t. l. piše »eine sachkundige Feder« iz Trsta, kako naj bi se Nemci na Primorskem učili deželni jezikov, ter pravi: »Der Unterrichts der Italiener, beziehungsweise Slowenen in ihrer Muttersprache könnte wegfallen. Aufgabe der deutschen Schulen ist es gewiss nicht dafür zu sorgen — allenfalls könnte auch diesem Wunsche durch Freikurse entsprochen werden.« Ta milost je kratkoma — nesramnost.

— **Obravnava radi odprtega pisma na vojnega ministra Schönaicha,** ki jo je meseca oktobra priobčil »Slovenski Narod« v posebni prilogi, bo jutri, v soboto, 6. t. m. ob polu 11. dopoldne v razpravni dvorani dež. sodišča v I. nadstropju. Obravnava je javna.

— **Premocija.** Danes je bil na dunajskem vseučilišču promoviran za doktorja prava notarski kandidat g. Janko Kersnik, sin pokojnega slovenskega novelista Janka Kersnika. Iskreno čestitamo!

— **Iz šolske službe.** Dovršenu prof. kand. g. Fr. Stoparju je dovoljen vstop na I. drž. gim. v Ljubljani, da odsluži pogodbo preiskovalno leto. Okrajni šolski svet v Postojni je imenoval suplentinjo na ljudski šoli v Gočah gđ. Sl. Boštjančič za prov. učiteljico. Šolsko ministrstvo je potrdilo rokopsl knjige Milan Pajk, zemljepis za I. razred srednjih šol.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Danes se pojeta za nepar abonente operi »Cavalleria rusticana« in »Pagliacci.« — V nedeljo, dne 7. t. m. debutu e na engagement slov. igralce g. Milan Skrbinšek, absolvent ljubljanske realke z maturo in absolvent Ottove gledališke šole na Dunaju, kjer podučujejo sami dvorni igralci in profesorji konservatorija. G. Skrbinšek je izbral za svoj prvi nastop na našem odru vlogo Martina Spaka v narodni igri »Deseti brat« — Zvečer se igra zadnjič opereta »Mascotte.« — V torek, dne 9. t. m. se pojeta operi »Cavalleria rusticana« in »Pagliacci.«

— **Prihodnji koncert »Glasbene Matic«** se vrši v nedeljo, 14. marca, zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. Izvajal se bode »Švanda dadak« za mešani zbor, soli in orkester in nastopila bode domača umetnica gospodična Prelesnikova s praškega konservatorija.

— **»Radogoj«** je daroval g. Fran Žužek, o. kr. višji inženier, 10 kron mesto venca umrlemu g. Antonu Dietrichu, trgovcu v Postojni.

— **Ljubljanska kreditna banka** je imela včeraj pod predsedstvom župana Hribarja svoj občni zbor. Poročilo priobčimo jutri.

— **Popravljam.** V poročilo o zadnji seji ljubljanskega občinskega sveta se nam je vrnila neljuba napaka, katero je gotovo popravil že vsak bralec sam zase, ali da le ne bo kakage nesporazumljenja, popravljamo izrečno, da se dopolnilne volitve v ljubljanski občinski zastop vrše dne 19. aprila (ne marca) za III., 21. za II. in 23. za I. razred.

— **Znamenitost prve vrste** bode novo poslopje »Ljubljanske kreditne banke«. O tej stvari se nam piše iz

zanesljivega vira: V včerajšnji svoji seji je sklenil upravni svet »Ljubljanske kreditne banke« sprejeti ponudbo mestne občine ter kupiti spodnji 2 parceli sedanjega vojno erarskega posestva ob Dunajski cesti za 225 000 kron. Obenem se je pečal upravni svet s sestavljenjem stavbnega programa za novo bančno poslopje ter je določil, da se na stavišču sezida monumentalno poslopje, ki bode v izredno ozaljšavo bele Ljubljane. Poslopje bode ob Dunajski cesti 84 m dolgo; postranski fronti na Frana Josipa cesti in ob novi ulici, ki se otvori proti gimnazijskemu poslopiju, pa boste imeli po 35 m daljave. Poslopje bode štirinadstropno ter bode v pritličju umeščena kavarna, — največja v Ljubljani, potem velika, lepa restavracija in nekaj prodajalnice. Na dvorišču sezidajo se v pritličju in do višine II. nadstropja bančni prostori s postransko in vrhno svetlobo. Ti bančni prostori bodo urejeni čisto po modernem načinu tako, da bodo sami po sebi znamenitost v kletah pod banko bodo takomenovani safes deposites, t. j. železne omare s predalčki za shranjevanje vrednostnih papirjev. Predalčki se bodo dejali strankam v najem in bode vsaka stranka od svojega predalčka imela ključ tako, da nihče razen tje ne bode mogel priti do njene zaloge vrednostnih papirjev. Poleg teh shramb bodo posebni prostori za manipulacijo. V teh prostorih bo mogel vsakdo, ne da bi bil od koga drugega opazhen, manipulovati s svojo vrednostno zalogo, na priliko z odstrigavanjem kuponov. Vsi ti podzemeljski prostori bodo od obeh strani, kakor od zgoraj in od spodaj v močnih železnih oklopih tako, da bode popolnoma izključeno, da bi se vanje prodreti zamoglo. Dostopni bodo le iz bančnih prostorov skozi ognjavnarna vrata s 3 kjuči. II., III. in IV. nadstropje nad postranskimi bančnimi prostori v dvorišču, tvorili bodo poseben trakt, v katerem vsakem bode po eno veliko stanovanje; sicer bode pa v poslopiju 22 stanovanj s 4 in 5 sobami. Vhodov v poslopje bode dve: v sicer dvoje z Dunajske ceste, po eno pa iz vsake postranske ulice. V traktu ob novi ulici umeščen bode popolnoma moderno urejen hotel prve vrste. Poslopje bode imelo svojo lastno električno centralo, v kateri se bode proizvajal tok za razsvetljavo in za dvigala, katerih bode dve: v sicer dvoje z Dunajske ceste, po eno pa iz vsake postranske ulice. V traktu ob novi ulici umeščen bode popolnoma moderno urejen hotel prve vrste. Poslopje bode imelo svojo lastno električno centralo, v kateri se bode proizvajal tok za razsvetljavo in za dvigala, katerih bode dve: v sicer dvoje z Dunajske ceste, po eno pa iz vsake postranske ulice.

— **Društva jugoslovanskih železniških uradnikov ustanovni občni zbor,** se bo vršil kakor smo že poročali v nedeljo dne 7. marca t. l. ob 2 uri popoldne v Trstu v Sokolovi dvorani (Narodni dom) Piazza della Caserma št. 2. Na dnevnem redu so naslednje točke. 1. Poročilo pripravljalnega odbora. 2. Naš program. 3. a) Društvena pravila. b) Poslovni red. c) Podružnična pravila. 4. Članarina rednih članov za I. upravno leto. 5. Volitev osrednjega odbora. 6. Razno-terosti. Zborovanja se udeleži več gg. drž. in dež. poslancev in drugih povabljenih gostov — med temi okrog 30 Čehov in Poljakov z damami. Zvečer ob 8 uri družaben sestanek v Sokolovi dvorani. Petje — Prosta zabava.

— **Osrednji odbor »Slovenskega planinskega društva«** priredi na predvečer sv. Jozefa dne 18 t. m. ob pol 9. v restavraciji »Narodnega doma« svojemu častnemu članu g. o. kr. profesorju Franu Orožnu častni večer. Izročila se mu bo diploma častnega članstva, katero je umetniško izdelal znani slikar g. H. Smrekar. Diploma bo prihodnje dni razstavljena v izložbi umetnin g. L. Schwentnerja v Prešernovi ulici. Na večeru ne bo strogega sporeda, pač pa je skrbljivo za šaljiv planinski govor, petje ter nepriljubeno zabavo. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala, a so vsi člani in prijatelji »Slovenskega planinskega društva« dobrodošli!

— **»Organizacija uradnikov jugoslovanskih denarnih zavodov«** bo imela svoj ustanovni občni zbor v nedeljo, 14. t. m. in ne 7. t. m., kakor smo včeraj poročali.

— **Razmere v poštni službi** Čuje se, da pomožni poštni sluge zapuščajo c. kr. poštno službo. Ni se čuditi. Ako gledajo ti ljudje v bodočnost, sprevidijo, da posebno po novi regulaciji uslužbenških plač pretečejo desetletja, predno se kaj resnega doseže v sedanjem času. Za pomožne sluge ni bilo nikakega napredka ne v plači ter tudi ni bil nihče pomaknjen vsaj v provizorij. V kratkem času so zapustili trije uslužbenici delo; ker pomožnih slug manjka, se dela nor-

malno po 11 do 11 in pol ur na dan. To je pri oddaji pisem in listov, poleg tega so trdo priganjani k delu. Pred njimi so uslužbenici stopili dvema ali vsaj z dvema in pol letoma v provizorij, sedanjí pomožni uslužbenici pa čakajo 3, 4 celo 5 let a še vedno ni nič. Ali bi se ne moglo merodajni višji poštni krogi nekolič zavzeti za te pomožne poštné sluge?

— **Nestrpnost.** Na svojem gradišču Smreka pri Višnji gori je pred kratkim umrl baron Raveneg ali pravlj. Roschütz. Mož je bil dolgo bolan, bolnišniči večkrat obhajan in že 72 let star. Ko so domači zapezili, da se mu je bolezen nenadoma na hujšo obrnila, so naglo poslali po višnjegostega župnika, da bi bo uika obhajal. Od Smreke do Višnje gore je z vozom pol ure. Predno je duhovnik prišel, je bolnik izdihnil. A kaj se je zgodilo? Višnjegostski župnik ni pustil zvoniti in tudi pokopati ni hotel mrljica. Tudi dai je mrljč ležal na odru. Končno ga je pokopal menih iz zatiškega samostana in samo pri pogrebu se je zvonilo. To je pač skrajna nestrpnost.

— **Narodne čitalnice v Krškem** 5. občni zbor se vrši v soboto, 20. sušča 1909 ob 8 uri, oziroma 9 ur zvečer v čitalnični sobi z dnevnim redom: Volitve in slušajoosti.

— **Vinski semenj** priredi kmetijska podružnica v Ravnem nad Krškimi dne 30. t. m. Ker je na Dolenjskem mnogo in cenenega vina, se opozarjajo vinotroži in gostilničarji na to priredbo. Pri jutranjem vlakcu, ki pride na postajo Videm Krško okoli 6 ure, bodo udeleženci čakali vozovi. Kdo želi kakega pojssaila, naj se obrne na zgoraj imenovano podružnico.

— **Vinski semenj v Sv. Križu pri Kostanjevici.** Vse velike nade, ki so si jih stavili prireditelji tega semnja, je skrajno neugodno snežno vreme porlo. Prišlo je pač prav veliko prodajalcev - vinogradnikov, a prav malo kupcev. Vsled tega ni bila kupčija posebno živahna, vključ razmeroma nizkim, da ne rečemo sramotnim cenam. Ljudstvo toži, ker ne more prodati letošnjega obilnega pridelka niti po prav nizki ceni. Da se temu nekoliko odpomore, se priredi v teku tega meseca en vinski semenj v Krškem.

— **Telovadno društvo »Sokol«** v Radovljici razvije dne 11. julija t. l. svoj prapor. Prosimo bratska in druga društva, da se na to ozirajo pri do-ložitvi časa svojim prireditvam.

— **Telo adno društvo Sokol v Radovljici** naznanja, da se je na občnem zboru dne 16. svečana t. l. izvolil in na odboru seji dne 3. sušča t. l. konstituiral sledeči odbor: starosta br. dr. Janko Vilfan, podstarosta br. Fran Dolžan, načelnik br. Fran Ateš, tajnik br. dr. Mirko Triller, tajnika namest br. Fran Jaklič, blagejnik br. Fran Sajovic, blagaj. nam br. Ivan Der-ni, gospodar br. Ivan Šega, praporščak br. Rudolf Kunsteij, njega nam. br. Viktor Stroj. Obdorniki Pavel Kavčič in Franc Rihterčič, preglednika računov: br. Leopold Primožič in Tomo Tavčar, zastopnik društva v odboru »Slov. Sok. zveze« br. dr. Janko Vilfan, njega nam. br. dr. Mirko Triller.

— **Kranjskogorska podružnica Slov. planinskega društva** ima v nedeljo, 14. marca t. l. ob 3 pop. v prostorih hotela Mangart v Ratečah svoj občni zbor.

— **Sleparji iz Špankega** obrnili so se na Bohinj. Naj bodo pred temi sleparji ljudje posvarjeni.

— **V Vipavi** se je ustanovil reklamni odbor za izvoz vipavskih vin. V tem odboru so zastopane vse občine vipavskega sodnega okraja po svojih županih, kakor tudi kmetijsko društvo in prva vinorejska zadruga v Vipavi po svojih načelnikih. To podjetje, ki ima namen kolikor možno hitro razpečati mnogo vipavskega vina, da s tem pomaga obupanim vipavskim vinogradnikom, podpirata z denarnimi podporami visoka c. kr. deželna vlada in slavni deželni odbor kranjski. Da se vipavsko vino po nevinorodnih krajih naše dežele zazna, odpošlje reklamni zavod te dni svojega potnika na Gorenjsko in v nevinorodne kraje Dolenjske. Potnik bo imel s sabo vzorce pristnih vipavskih vin. Ker cene niso pretirane, prosimo p. n. gostilničarje in zasebnike, da gredo našemu potniku na roke.

Reklamni odbor.

— **Odsek Zagorskega »Sokola«** v Hrastniku do danes nima prave telovadnice. Čudimo se krepkim mladimcem telovadoem, da ne izgubijo poguma v takem kurniku, kot ga imajo sedaj. Pričetkoma je bilo 25 članov, med njimi 12 telovadocev; sedaj je 45 članov in 22 telovadocev ki lepo napredujejo. Hrastničanje na noge! Ni ga dosedaj najti v Hrastniku tako gorečega za Sokola, kot je bil pokojni g. Medved iz Zagorja. »Sokol« v Zagorju je bil pred 19. leti v takih razmerah kot je sedaj odsek v Hrastniku; rešil ga je blagi pokojnik gosp. Medved, da se je dvignil. S tem letom je prišel že zidati svoj »Sokolski dom«. Bratje Sokoli, ne obupajte, mogoče

se zavzamejo za našo stvar tudi Hrastničanje.

Coljaki „Sokol“ je zapustil kakor se nam poroča iz Celja, dne 3. marca t. l. telovadnico v okoliški deški šoli ter se preselil v svoj novi dom v Gabrjih. Tu ima krasno, prostrano ter povsem moderno opremljeno telovadnico. Ta se še zdaj ureja, a v kratkem se bode v nji že telovadilo.

Radi ponarejanja kreditnih papirjev so v Mariboru zaprli železniškega uslužbenca iz Račje Josipa Zagovca in njegovo ženo Marijo.

V Gradcu je umrl bivši gimnazijski ravnatelj v Ptuj I. Tschane.

Kmetijski „doktor“. Iz labodske doline na Koroškem se nam piše: Blizu Št. Jederti, dobro uro hoda do Volšperga glavnega mesta naše doline, ima svoj dom kmet, po imenu Schreck. Ta slovi daleč okrog, po vsi dolini, pa tudi preko tiste, kot „čudodelnik“ in spreten „zdravnik“. Može celi rane, uravnava zlomljene roke in noge, oddaja razne miksture itd. Ljudje kar trumoma prihajajo k njemu. — Nedavno si je zlomil nogo eden prvih lovcev nadvojvode d' Este. Tudi ta je uporabil Schreckovo spretnost. In Schreck mu res uravnala nogo in jo zleči. Vsled tega je dobil ta „zdravnik“ Schreck od samega nadvojvode Ferdinanda d' Este — pohvalni dekret! Odslej pa zahajajo razni bolniki še bolj h „kunštnemu“ kmetu. — In kaj porečejo temu diplomirani zdravniki? — Schreck je bil sicer že parkrat kaznovan, „zdravi“ pa vendar le še naprej; njegova „praksa“ se čedalje bolj razvija. Posebej ga ne le prostaki, ampak tudi ljudje, ki se prištevajo k — inteligenciji.

Tramvaj na električno — tako piše „Edinost“ med vestmi iz Gorice, je pri nas v rokah zagrizenih nam sovražnih Lahov. Vsi napisi in objave je izključno laško! Mi Slovenci smo sklenili, da bomo raje hodili ali se posluževali omnibusov, nego da bi podpirali to nam sovražno podjetje. Ako je namreč tramvajsko podjetje res trgovsko podjetje, naj se tega zaveda in uredi in prilagodi krajevnim razmeram v zadovoljstvo vseh udeležencev prebivalcev.

Tatovi so vlomili v vilo gospe E. Lolli na Opčinah. Vila je brez stanovančev in so vlomili v vso mirnostjo odnesli razno perilo, obleke, daljnogled, srebrno namizno orodje i. dr. v vrednosti 1000 K. Gospa je bila proti vlamu zavarovana.

Radi javnega nasilja so zaprli učeraj v Trstu 31letnega Franca Urbančiča in 21letnega Ignaca Kerna, oba zidarja iz Ljubljane. Strgala sta namreč nekemu stražniku v ulici Barriera vecchia iz rok kekega ogljarja in mu pretlija s smrtjo, če ga ne pusti. Redar je poklical v bližini stoječega tovariša, s katerim sta nasilneža odvedla v zapor z ogljarjem vred.

Velika tatvina dragocenosti. G. Sama Tiber je poslal minoli teden iz Nice na Dunaj kovček s sledečimi dragocenostmi: 1 par uhanov z briljanti v vrednosti 6000 K, 1 ovratnica briljantov in biserov 4000 kron, 1 ovratnica biserov 2000 kron, 1 par uhanov z briljanti in smaragdi 800 K, 1 par uhanov z briljanti 300 K, 1 zlato zapustnico z briljanti v vrednosti 600 kron in drugih manjših dragocenosti v vrednosti 120 K, torej skupaj kron 13.820. Ta kovček pa je izginil po poti brez sledu. Policija opozarja tudi zlatarje in draguljarje, da so previdni pri nakupu podobnih predmetov.

V Zagrebu je umrl 3. t. glavni urednik „Agrarier Tagblatt“ gospod Simon Vinko Frank. Pokojnik je bil izvrsten časnika in izborni politik. Njegov list je vedno z veliko spretnostjo podpiral hrvaške narodne stranke v borbi za pravice Hrvatov. Simon Frank je bil eden najintimnejših prijateljev pokojnega dr. Marijana Derenčiča, s katerim so ga družili enaki ideali. Bodi časten spomin Simonu Franku, ki je bil tudi iskren prijatelj Slovencev.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu. Včeraj je sodišče končalo čitanje obsežne obtožnice. Med čitanjem se ni prigodilo ničesar zanimivega. Danes je sodišče pričelo z zaslišanjem obtožencev. Ta zaslišanja bodo trajala do 17. t. m. Priče bodo prišle na vrsto šele 18. t. m. Značilno je, da je sodni dvor odklonil vse razbremenilne priče, ki so jih predlagali zagovorniki. Teh prič je nad 300. Če bo visoko sodišče dosledno tako nepristransko vršilo svojo nalogo, bodo res vsi obtoženci prišli na vislice.

Otroka je umoril vsled ljubosumnosti posestnik Fr. Fabjančič iz Peščenice na Hrvaškem. Vsled zlobnih govorov svojih sosedov, kateri so obdolžili njegovo mlado ženo Jano nezvestobe, je to grozno mučil in ko mu je povila dečka, ga je umoril. Trdil je, da ni otroku oče in postal naravnost besen. Previdnejši bi bil v vasi pa naravnost zanikavajo vsak prestopke njegove žene in obsojajo podlo lahkomišelnost obrekovanje, katero ima tako žalostne posledice. —

Kako lahko je uničiti srečo rodbine in jo pogubiti z brezmišelnimi klepetanjem in svidnim obrekovanjem sosedov, katero je žal, tudi pri nas vkojenjeno. To je neznajčno in nemoženo, da naravnost kaznjivo, ker slede lahko tako žalostne posledice.

Previdnosti je treba vsakomur, ki se namerava iseliti v Wilmington v Severni Karolini, kjer razpečava akoijska družba „Karolina Trucking Development Co.“ poslasto v velikem obsegu. Tudi v Avstriji skušajo pridobiti naselbniškov, katerim se obetajo zlati gradovi. V resnici pa so razmere vse drugačne in le naselbniški s kapitalom 3 do 4 tisoč kron sme upati na kak uspeh. Mnogo ljudi je že zabredlo v nesrečo, ker so verjeli sleparskim agentom, izmed katerih se posebno odlikuje neki Avgust Dammel. — Za pridne je tudi doma dovolj kruha!

Ameriška poročila. — Sloveni Štefan Kovač, John Toph (?) in John Pušek so padli pri podiranju lesenega odras za zgradbo nove ladje Belfington v Lorainu, ter obležali mrtvi. Več o ponesrečenosti še ni znano. — Slovenec J. Majetič iz North Bluff Joliet, je napadel v gostilni svojega tovariša Glada, ker je le ta hodil za njegovim dekletom Glad bode vkljub težkim poškodbam odzval, Majetič pa je obsojen na 15. dol. kazni in povrnitev stroškov. — „Prodano nevesto“, znano češko Smetanovo opero so uprizorili Čehi v Metropolitanskem gledališču v Nju Yorku. — Zdravilna trvdka, ki je zdravila ljudi „par distanco“ ter pošiljala tudi lahkovernim Slovencev pokušati vodo iz njunjskega vodovoda registrovana pod imenom: „Collins New-York Medical Institut“, je častno zaprla, zapustivši vkljub lahkovernosti ljudi ogromne dolgove, svojo trgovino. — Prodajanje v prostovoljno suženstvo, kakor smo že enkrat poročali, še vedno rapidno raste in bo treba v kratkem drugega Linkolna, katerega stoletnico ravno sedaj v celi republiki najslajneje slave kot rešitelja zamorske suženosti, da odpravi to novo belo suženstvo. — Državna blagajna v Bishopu Texas se je pokvarila. Zato so pošiljali kekega dečka proti mesečni plači vsak večer z denarjem v državno ječo spat. Ležal je mesto na slami na bankovcih. Neki večer pa se je deček ženil v neki gostilni in pozabil priti, tako da je moral iti ravnatelj z denarjem v ječo. To mu je bilo vendar odveč in je naročil takoj novo blagajno. Seveda je taka beda-rija samo pri vladi mogoča. — Nov vir dohodkov je iznašel sicer lep mladenič v Jonkersu. Dal se je popolnoma obriti, se preoblekel v dekle in seveda z ostenativnimi podlogami izvrstno in uspešno koketiral s starimi gospodi po mestu. Vsakemu je vzel par dolarjev na račun in precej časa izvrstno živel. — Patent za pijance so izdali v El Paso-Texas. — Vsak kdor hoče dobiti v gostilni opojne pijače, se mora izkazati z državnim dovoljenjem, da mu je njih uživanje tudi uradno dovoljeno. Koliko stane ta patent, se ne poroča. — Zemlja se je vdrla v rudniku Green (Chisholm, Hinn), ter podsula in zadušila Slovenca 30letnega Franca Arko. Za pušča mlado vdovo in 2 nedoročala otroka. — Nepoznanega zmuznenca napol odorenelega so prepeljali v bolnico sv. Aleksija v Clevelandu, ko je imel na sebi 8 hlač in štiri suknje. — Član državno naselniškega urada v Vaylor, Misouri, je postal naš rojak G. F. Gram, znani trgovec zemljišč. To je jako važno mesto za podpiranje naselbniškov in dejstvo, da so si Slovenci s tem veliko pridobili.

Prodaja sodavice in limonade. Upravni dvor je določil povodom neke sporne zadeve, v kateri se je od udeležene stranke trdilo, da sme sodavico in limonado kot pristoje obrt vsak točiti, da sme omenjene pijače točiti le kdor ima koncesijo za točenje, torej gostilničarji in krčmarji.

Usmiljenim srcom! Gorjano Josip, čevljar na Radeckega cesti 12, se nahaja v nepopisni bedi. Žena je v bolnici, a sedem otrok je prepuščenih samim sebi, ker oče ne zmora poleg maleknostnega zaslužka skrbeti za red. Kdor more naj pomagati, mož je stal vedno v narodnih vrstah.

Sneg dela pri prometu, osobito pa pri železniškem, velike poglobitve. Vlaki, posebno gorenjski, imajo velike zamude. Tako je Gorenjec, ki redno prihaja v Ljubljano ob 4. uri popoldne, dospel šele ob 12. ponoči. Danes zjutraj so se odpeljali na Jesenice 4 stotnjice moštva tuk. o. kr. 27 pešpolka s proge sneg snazit. In kakor kaže, še ne bode konca, kajti par ur lepo, potem pa zopet sneg.

Ogenj. Danes dopoldne so opazili v podstrešju nove Sternove hiše na Emonski cesti št. 10 ogenj. Obveščeni oddelek prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva je bil naglo na svojem mestu ter je ogenj v kratkem pogasil. Strop v podstrešju nad hodnikom I. nadstropja je začel vsled tega tleti, ker se je bil vnel neki tram, ki je bil izpeljan preveč

blizu dimnika. Škodani posebno velika in je bila lastnica zavarovana.

Pobegnila sta is blažnove v Celovcu 30letni elektrotehnik Ferdinand Feidl in 18letni Leon Rauter. Prvi je velik in močan, drugi pa srednjega stasa. Pred pobegom sta ukradla 160 K denarja in toliko zlatnine, da znaša skupna vsota 230 K. Kam da sta jo odsutila, ni znano.

Ljubček, da jih je malo. Koje te dni prišla neka služkinja obiskat v hlev svojega ljubimca, da se pogovorita za čas poroke, jo je ta zaročil na poseben način. Začel jo je pretepavati in lasati tako, da jo je telesno poškodoval, naposled pa jo je vrgel iz hleva na dvorišče, vsled česar pride ljubeznjivi ženini pred sodišče.

Delavsko gibanje Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 18 Slovencev in 7 Hrvatov, 12 Hrvatov je odpotovalo v Krems.

Izgubila se je srebrna ura z verižico po Dunajski cesti, Dalmatinovih ulicah, Miklošičevi cesti. Pošten najditelj naj jo odda lastniku A. D., tiskarna Hribar in dobi primerno nagrado.

Nasel je realco Hugo Rojnik deško čepico.

Uradne vesti. Na dvorazrednici v Budanjah je izpolniti def. mesto nadučitelja. Prošnje do 28. sušca na okr. šol. svet v Postojni. — V erarični hiši št. 1 na oas Josipa trgu (poslopje fia. ravnateljstva) se oddajo razna popravila v skupnem znesku 850 K. Prošnja in načrt v pogled v pisarni IV. oddelka finančnega ravnateljstva v Ljubljani. — Na petrazrednici v Postojni je razpisano učno mesto def. učitelja. Prošnje do 2. malega travna na okr. šol. svet v Postojni.

Razpisano je učno mesto za kemijo kot glavni in naravoslovje kot drugi ali matematiko kot glavni in fiziko kot drugi predmet počenši šolskim letom 1909/10 na višji realki v Ljubljani. — Na državni gimnaziji v Kočevju je pa za isto dobo razpisano eno mesto za zemljepisje in zgodovino kot glavni predmet in drugo mesto za klasično filologijo kot glavni nemščino kot drugi predmet. Prošnje do 1. malega travna na dež. šol. svet v Ljubljani. — Razpisano je mesto davčnega oficijala v okrožju finančnega ravnateljstva ljubljanskega (X. čin razr.). Prošnje v 4 tednih na omenjeno ravnateljstvo. Dalje je prosto 2 učno mesto na ljudski šoli v Mrzlem polju. Prošnje do 29. sušca na okrajni šolski svet v Postojni. — Razpisano je mesto pisarniškega uradnika X. ali XI. čin. razreda pri sodnji v Krškem. Prošnje do 4. malega srpana na predsedstvo okrožnega sodišča v Novem mestu. — Razpisano so mesta okrajnih babio in sicer v Trzinu z letno plačo 200 K, v občini Sv. Ana in Katarina 160 K in v Bukovci in Novi Oselici 184 K. Prošnje do 15. sušca na okr. glavarstvo v Kranju. — Razpisano je mesto okrajnega sodnika ali sodnega predstojnika pri okr. sodišču v Smohorju na Koroškem ali pri kakem drugem sodišču. Prošnje do 16. sušca na predsedstvo dež. sodišča v Celovcu. — Mesto občinskega zdravniika je razpisano za Buzet in Roč v Istri s sedežem v Buzetu. Prošnje do 15. sušca.

Drobne novice.

— **Bosenski železničarji**. Na Dunaj je došlo množestvo odposlancev bosenskih železničarjev, da izročijo osebno finančnemu ministru Burianu prošnjo za ureditev in zboljšanje plač.

— **Druga hči Roosevelta**, bivšega predsednika Združenih držav, Etelka se je poročila s tretjim asistentom državnega tajnika W. Filipom.

— **Ministra kot prič**. Državno pravdnštvo je uvedlo preiskavo zoper urednika in izdajatelja „All-deutsche Zeitung“ v Černovicah, ker sta v posebni nedeljski izdaji pisala o nagibanju Rusije k Srbom in o možnosti vojske med Avstrijo in Rusijo. — Obdolženca zahtevata v svrhu dokaza resnice zaslišati kot prič ministro zunanjih zadev Aehrenthala in Izvolskega.

— **Merjenje morske globine** in obrežij v Messini in Reggio. Po grozni mesinski potresni katastrofi je prevzel parnik „Gloffeta“ merjenje morskih zajed, globine in obrežja, da določi morebitne spremembe. To merjenje se je pred kratkim dovršilo ter v splošno začudenje dokazalo, da se ni niti na obrežju niti v morski globlini nič spremenilo.

— **Ruskega revolucionarja** Azeva so baje dobili v Londonu, kjer je nekemu dopisniku izjavil, da igra dvojno igro že od prve mladosti in je ponosen na uspehe v obeh vlogah. — Od države je dobival imenitno plačo kot vohun ter izdal med prvimi svojega voditelja Geršima, kot revolucionarja pa je osnoval napade na Sipjagint, Plehveja, Bobrikova, velikega kneza Sergeja, Lamnica, Gapon in mnogo drugih, ki mu niso ugajali. Hvali se pa tudi, da jih je

veliko otel smrti, med temi trikrat samega cara.

— **Grožodejstvo krušne matere**. V Dušiku na Češkem je umorila žena tamošnjega posestnika Sartorina na grozovit način dveletnega dečka iz prvega moževega zakona. — Znan je gotovo surova navada srednjeveških divjih narodov natanjanja zločincev in ujetnikov na kol. To sredstvo je porabila zverinska mati ter porinila dečku dolg lesen drog skozi telo, katero mu je prodrlo vse notranje dele telesa do pljuč. — Ogladni zdravnik je opazil na dečku več zunanjih poškodb, ter zahteval raztelesenje dečka, pri katerem so odkrili grozno zlodejstvo.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča Krt in Krtica pred sodiščem.

Delavec Jakob Krt, pristojen v Hrastju, in njegova žena Marijana, oba stanujoča na Viču, sta prišla dne 2. decembra m. l. v Boštanjsko vas k gostilničarju Antonu Berlanu. Naročila sta vina in šla v veliko gostilniško sobo. Imela sta vrečo, nabasano z razno obleko, Jakob Krt pa je imel na glavi dva klobuka drug na drugem. Začela sta gostilničarju prigovarjati, če ne bi hotel skleniti z njima keke kupčije. Na Berlanovo vprašanje, kje da sta te reči dobila, je odgovorila žena Marijana, da v Novem mestu na sejmu, in še pristavila, da sta „štantov potrgala“. Berlan je takoj slutil, da so te reči ukradene, zato se je delal, kakor bi hotel z njima napraviti kupčijo, a je skrivaj poslal v Grosuplje po orožnike. Prišel je res tamošnji stražnjost, kateremu sta obtoženca rekla, da prideta iz Črnomlja in da krošjarita. Na nadajno orožnikovo vprašanje, če imata za to potrebno predpisano dovoljenje, se obdolženca nista mogla izkazati, zato ju je aretoval. Med potjo na grosupeljsko postajo mu je Marija Krt priznala, da je par možkih št. flet ukradla. Obdolženka Marijana Krt se je hudo vala na zaslišano pričo Briana ter rekla, da je vse to, kar je on izpovedal, od konca do kraja zlagano, da je njegova hiša zahajališče tatov in da ga bo zaradi krive prisega trgal hudic. Glede orožnika izpovedbe je je omenila, da tudi on kot „cesarski mož“ laže. Dne 18. decembra so na domu obdolženecv v Rožni dolini izvršili viški orožniki hišno preiskavo ter našli cele kupe raznovrstnega blaga, ki je bilo v porotni dvorani na štirih mizah razloženo, in na lesenem obešalu za obleke razobešeno. Priča Marija Avbelj je izpovedala, da nista zakonska Krt, ko sta k nji prišla v stanovanje, imela razen slabe obleke, ki sta jo imela na sebi, ničesar drugega, še kuhinjske posode ne. Sčasoma sta si pa nabavila vsega potrebnega. Marijana Krt ni rada videla, da bi kdo zahajal v njeno sobo ter jo je vedno za seboj zapirala. Kdaj da sta odhajala obdolženca od doma, tega ona ni mogla povedati, gotovo se je to moralo zgoditi po noči. Sicer je Jakob Krt delal pri Supančičevi opekarni in kasneje pri Ranzingerju, a zaslužil je komaj za preživetje. Pri zaslišanju Marije Avbelj je obdolženka jela razgrajati, upila je, da priča laže, pograbila z mize krožnik ter žnjim zamahnila proti priči, rekč: „Ali teh reči pa nisi videla razobešenih po sobi?“ Zaslišani klobučar Janez Smale je izpovedal, da je pokazani mu klobuk njegov izdelek in še pristavil dan in letnico, kdaj je bil narejen. Temu nasproti pa je trdil Jakob Krt, da ga je v neki prodajalni kupil na Starem trgu, kar pa je priča zanikala, češ, da nihče drugi takih klobukov ne izdeluje. Priča Demeter Stefanovič, čevljar v Rudolfovem, je spoznal par štiflat kot svojo last. Splošno obdolženca ne marata ničesar slišati o tatvini, marveč trdita, da sta vse te reči kupila. Ukradene in pri obdolženca najdene reči so se cenile na 212 K 8 vin. Kako premetena tata da sta zakonska Krt, sledi iz tega, da se Marijana Krt sedaj že tretjič, njen mož pa drugič zagovarja pred porotnim sodiščem zaradi tatvine. Vsega skupaj je bil Jakob Krt 6krat, njegova žena Marijana pa 7krat zaradi kraje kaznovana. Razprava, ki je trajala do pol ene ponoči, se je končala s tem, da je bila Marijana Krt obsojena na 18 mesecev težke ječe, njen mož Jakob pa je bil oproščen.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

S požigom je grozil. Janez Aleš, p. d. Remec, posestnik v Mačah na Gorenjskem, je ležal lanske pomlad hudo bolan v deželni bolnici, doma so pa bile same ženske. Ker je že tako navada, da si sosedje niso posebno dobri, posebno če so si bratje, je bil med Remcevo in Koroščevo hišo vedno preprič, da je končno prišlo do tega, da je Korošček Tonček hotel malo ponagajati Remčevim ženskam.

Ker se pa sam ni hotel opeči, je najbrž nahujskal malo optega Janeza

Grosa, p. d. Dovžanovega, in ta je v noči dne 5. aprila l. l. začel razbijati okrog Remčeve hiše, grozil z zažigom, ako mu ne odpro, in res metal goreče vžigalice proti trskam, ki so ležale pod steno. Stvar se je izvedela. Gros je sicer šel na delo na Rumunsko, a ko se je vrnil, so ga prijeli. Vzel je vse greh nase — Korošček Tonček je med tem odšel v Ameriko — in danes ga je sodišče obsodilo zaradi hudodelstva nevarne grožnje in prestopka proti varnosti tujega imetja v dva meseca ječe, poostrene z enim postom in trdim ležiščem vsak teden. Sodnik mu je na koncu napravil pošteno pridigo, da naj se varuje žganja; škoda, da je ni tudi sosedom, kako naj se ne sovražijo med seboj, posebno če so bratje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ustavljen promet.

Celovec 5. marca. Tovorni promet Maribor-Celovec-Franzenfeste je ustavljen na nedoločen čas.

Slovani in predsedniško vprašanje.

Dunaj 5. marca. Glede kandidata za državnozbornsko predsedniško mesto vlada med strankami, združenimi v „Slovanski enoti“, velika neodločnost. Kandidaturi prof. Masaryka nasprotujejo klerikalni Čehi in nekateri Slovenci. Zato se je sprožila kandidatura Jos. Pogačnika. Toda tudi ta kandidatura bo najbrže padla v vodo, ker nasprotujejo Pogačnikovi kandidaturici celo nekateri njegovih najožjih somišljenikov.

Malorusi — samopašniki.

Dunaj 5. marca. Maloruski klub (takožvani Ukrajinci) so sporočili krščansko-socialni stranki, da bodo glasovali pri volitvi zborniškega predsednika za dr. Patkaja pod pogojem, ako se odstrani iz predsedstva Slovenec Pogačnik in ako se mesto njega izvoli v prezidij Romančuk ali Vassilko.

Abrahamowicz — odložil svoj državnozbornski mandat.

Dunaj, 5. marca. Odstopivši poljski minister rojak Abrahamowicz je sporočil predsedstvu poslanske zbornice, da odloga svoj državnozbornski mandat. V ponedeljek ga cesar sprejme v poslovilni avdienci. Pri prvi priliki bo Abrahamowicz poklican v gosposko zbornico.

Novi poljski minister-rojak.

Dunaj 5. marca. Novega poljskega ministra-rojaka dr. Dulębo bo cesar slovesno zaprisegel v ponedeljek.

Grof Forgach nosi sabo ultimatum?

Belgrad 5. marca. Avstro-ogrski poslanik grof Forgach se je vrnil v Belgrad. Govori se, da je prinesel sabo ultimatum, ki ga izroči srbski vladi pri prvi ugodni priliki.

Srbija ni odnehala.

Belgrad, 5. marca. Vesti dunajskih in inozemskih listov, da je Srbija odnehala od vseh svojih terjatev glede teritorialnih in gospodarskih kompenzacij ter odločitev o svoji usodi izročila velesilam, so od kraja do konca izmišljene. Srbija vztraja slej kot prej na svojem znanem stališču.

Možnost vojne.

Berolin, 5. marca. „Vossische Zeitung“ javlja iz Belgrada, da vojno razpoloženje še vedno narašča in da računa vse z možnostjo vojne v najbližji bodočnosti. Vojaška uprava je odredila še vse potrebno, da lahko armada vsak hip v popolni pripravljenosti odkoraka na bojišče.

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica v Kamniku**. V mesecu svečanu 1909 je 248 strank vložilo 62.130 K 99 v, 156 strank dvignilo 46.168 K 75 v, 8 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 18.900 K, stanje hranilnih vlog 1.744.485 K 16 v, stanje hipotečnih posojil 1.268.114 K 19 v, denarni promet 323.288 K 20 v.

— **Mestna hranilnica v Kranju**. V mesecu februarju 1909 je 343 strank vložilo 130.732 K 07 v, 356 strank dvignilo 166.586 K 05 v, 9 strankam se je izplačalo posojil 28.890 K, stanje hranilnih vlog 4.573.579 K 90 v, stanje hip. posojil 2.850.817 K 45 v, denarni promet 634.812 K 81 v.

— **Mestna hranilnica v Radovljici**. V mesecu februarju 1909 je 245 strank vložilo 86.530 K 24 v, 236 strank dvignilo 60.146 K 56 v, 24 strankam se je izplačalo posojil 33.100 K, denarni promet 306.473 K 21 v.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu**. V mesecu februarju 1909 je 243 strank vložilo 63.222 K 72 v, 199 strank dvignilo 54.841 K 52 v, torej več vložilo 8381 K 20 vin, 6 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 8200 K — v, 313 menio se je eskomptovalo za 95.108 K — v, stanje vlog 3.483.224 K 62 v, denarni promet 377.007 K 39 v. Vseh strank je bilo 1049.

Čisto čeno Budimpešti.
1. marca 1909.

Termin.
Pšenica za april 1909. za 50 kg K 13.55
Pšenica za oktober 1909. za 50 kg K 11.25
Rž za april za 50 kg K 10.43
Koruza za maj za 50 kg K 7.48
Oves za april za 50 kg K 8.70

Efektiv.
5 vin. ceneje

Meteorološko poročilo

Višina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

marca	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
-------	----------------	-----------------------	-----------------	---------	------

4.	9. zv.	725.6	1.1	brezvetr.	del obl.
5.	7. zl.	25.7	26. sl. svzhod.		megla
6.	2. pop.	23.4	12. sl. szah.		dež

Srednja večerajša temperatura 0.3.
norm. 1.8. Padavina v 24 urah 0.5 mm.

Zahvala.

Polna žalosti in potrtnim srcem ob nenehni izgubi iskreno ljubljene in nepozabnega soproga, oziroma očeta, strica in svaka, gospoda

Antona Ditricha

trgovca in hiš. posestnika v Postojni

se zahvaljujem v svojem in v imenu svojih otrok in sorodnikov vsem udeležnikom pogreba. Osobito se srčno zahvaljujem slav. županstvu Postojne, „Rokodelskemu društvu“, „Sokolu“, „Čitalnici“ in vsilnemu društvu za korporativno spremstvo k zadnjemu počitku Pevskega društva „Postojna“ bodi izrečena najlepša hvala za ganjive žalostnice. Najtoplejša zahvala tudi deputaciji „Trgovske in obrtne zbornice“ in trgovskega društva „Merkur“, ki je kljub slabemu vremenu izkazala umrlemu zadnjo čast.

Darovalcem krasnih vencev ter udeležencem izven Postojne in tržnoma ter sploh vsem, ki so kakorkoli pripomogli k tako častnemu sprevedu, najsrčnejša zahvala.

V Postojni, 4. marca 1909.

Žalujoča soproga.

Uvedenega, energičnega

potnika

manufakturne kurentne stroke, ki je na tem polju že posloval in potoval po Hrvaškem, Slavoniji, Dolenjskem in Spodnjem Stajerskem, **takoj sprejme firma Lavoslav i Makso Wehmuth v Zagrebu, Jurišičeva ulica št. 3.**

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo K 6.50.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplatmi, najnovejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo K 6.50.

Za naročitev zadostuje dolgost.

982 Razpošiljanje po povzetju.

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Nengajajoče rad zamenjam.

Damske klobuke in slamnike

sprejema v 99-1

preformanje in popravilo

modni salon

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21.

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

inženir-hidrotekt

Konrad Sachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice št. 4.

Brzjavi: Sachnik-Ljubljana.

šiviljo

sprejme v trajno delo **Marija Rihar, Poljanski nasip 14 v Ljubljani.**

Učitelj

evet. učiteljica, ki bi poučevala neko deklico IV. razreda v hrvaškem jeziku v vseh predmetih omenjenega razreda, **se išče.**

Več v uprav. „Slov. Naroda“.

Marija Starè roj. Germ

posestnica tovarne

po dolgem in mučnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče danes ob 1/9. zvečer v 57. letu starosti mirno zaspala v Gospodu.

Truplo drage pokojnice bo v ponedeljek, dne 1. marca ob 4. popoldne v hiši žalosti blagoslovljeno in na pokopališču na Zaljah v začasnem grobu pokopano.

Svete maše zadušnice se bodo služile v več cerkvah.

Kamnik, dne 26. februarja 1909.

Charley Starè, posestnik pivovarne, sin. **Ria baronica Kalliany pl. Kallian** roj. Starè, hči. — **Emanuel baron Kalliany pl. Kallian**, c. in kr. nadporočnik, zet. — **Karel Germ**, veleposestnik **Dr. Gustav Germ**, c. kr. sekcijski svetnik, brata — **Antonija Riedel**, roj. Germ, sestra. — **Anton Riedel**, c. kr. profesor v p., svak. — **Santa Germ** roj. pl. Fichtenau, svakinja

Naznanilo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Glasom zaključka IX rednega običnega zbora z dne 4. marca 1909 se izplačuje za leto 1908 6% dividenda, t. j.

24 K na vsako delnico, kupon št. 8

pri blagajnah centrale v Ljubljani in podružnic v Splitu, Colovcu in Trstu.

Samo 4 dni v Ljubljani! Samo 4 dni v Ljubljani!

Na zemljišču „Hotela Uniona“.

V soboto, 6. marca ob 8. zvečer

velika gala-premijera

Bergove menažerije in zoološkega cirkusa.

Popolna razstava živih živali iz vseh dežel, n. pr. **levi, tigri, panterji, rjavi in severni medvedi, hijene, volkovi, orli, pelikani, Mary, indijski slon** itd.

Vsak dan popoldne ob štirih in zvečer ob osmih briljantna predstava

v nalašč zato postavljenem, elegantno opremljenem cirkusnem šotoru.

Sedanjega časa priznana najboljša dresura roparskih živali.

Non plus ultra!

Non plus ultra!

Dompter Berg s svojo najbolje dresirano četo levov.

Edina dresura te stroke na vsem svetu.

Lev plesalec po vrvi. — Velika borba z levom.

Rokoborba z doraslim berberskim levom.

Omembe vredno: velikanski severni medvedje, med njimi **orjaški medved Avgust**, 2 1/2 metra visok, dalje dresirani levi, volkovi, hijene, rjavi medvedje, slon Mary itd.

Bergova menažerija je obiskala doslej samo največja mesta Evrope in dosegla povsod nedeljeno priznanje n. pr. v Florenco, Genovi, Turinu, Milanu, Gradcu, na Dunaju, v Pragi, Monakovem in v mnogih drugih mestih.

Vstopnina:

Zaklopni sedež K 1.20, I. prostor K 1.—, II. prostor 70 h, galerija 40 h.

Šotor za živali je odprt od 10. dopoldne do 9. zvečer, krmi se pa ob 3. pop.

Ogledovanje šotora za živali stane 30 vinarjev.

Prav mnogobrojnega obiska vljudo prosi

gospa M. Berg iz Monakovega.

Menažerija je dobro kurjena.

990

Lepa prilžnost!

Kdor želi kupiti dobro ohranjeno

lepo pohištvo

naj si je izvoli priti ogledat od 10. do 12 in od 4. do 6. v hotel pri „Maliču“.

Založništvo

Jg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Pravkar so izšle v najinem založništvu:

Guy de Maupassant: NOVELE.

Debeluška; Oskrbnik; Vrvice; Morlec; Srečanje; Končano; Pijanec; Nekdaj; Pismo, ki so ga našli pri utopljenecu; Poleno; Resniča dogodka; Razbita ladja.

Iz francoščine preložil

dr. IVO ŠORLI.

Dr. Ivo Šorli, že najbolje znan kot samostojen pesnik, nudi s to svojo knjigo izboren prevod najlepših novel odličnega Francoza Guy de Maupassanta, ki jih bodo radi čitali v slovenskih krogih.

922 3

8°, 220 strani. Brosirane 3 K, eleg. vezane 4 K.

Prva in edina slovenska modna trgovina

za gospode

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg 19,

se slavnemu občinstvu za nakup

zimskega blaga

najtopleje priporoča.

—Zaloga velikanska—

Cene brez konkurence!

Št. 6011.

971 1

Razglas.

Predkupovanje vsakdanjih živil, kakor zelenjadi, sadja, kuretnine, maščobe, jajca itd. je na vsem mestnem ozemlju pod kaznijo prepovedno

tudi v torek in petek popoldne.

Izvezto od te prepovedi je žito in tržno blago kot med, suhe češplje itd.

Prestopek prepovedi predkupovanja se kaznuje prvi pot z globo od 2 do 20 K, drugi pot z globo od 2 do 20 K in odvzetjem kupljenega blaga, tretji pot vrhu tega še z začasno izključitvijo od trga, eventualno nadomesti v vseh treh slučajih globo primerni zapor (§ 70 občinskega reda).

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 28. februarja 1909.

Pozor!

Pozor!

Vdano podpisani si dovoljujem naznanjati sl. občinstvu, da **otvorim z dnem 6. marca t. l. pod imenom**

„Prva jugoslovanska restavracija“

popolnoma nanovo urejeno gostilno v **Gosposkih ul. 3.**

(Prej pri „Črnem orlu“.)

Točil bom raznovrstno pristno vinsko kapljico iz domačih goric. Posebno omenjam izborna vina Kmetijskega društva v Vipavi. Vedno sveže marčno pivo iz menške pivovarne. Dobra in cena domača kuhinja. Postrežba točna in solidna.

Za prav mnogobrojni poset se priporoča z odličnim spoštovanjem

Štefan Bergant

945-2

dosedaj lastnik „Štefanovega hrama“ v Dalmatinovih ulicah

„SLAVIJA“

12-27

— vzajemno zavarovalna banka v Pragi. —

Rez. fond: 41,335.041.01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430.97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vsakozl slovensko-narodno upravo.

Vsa polnsta dele:

Generalni zastop v Ljubljani, žig pisarne so v lastnej bančnej hiši

v Gospodskih ulicah št. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt s manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ma po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.